

Ђорђе Миловић (1960) спада у српске стрип ауторе који тихо и постојано граде и развијају своју поетику не марећи за текуће стрип моде и трендове. Та самонаметнута издвојеност дозвољава уметнику да ствара неоптерећен дневним захтевима; с друге стране, међутим, одбијање да се активније учествује у животу овдашње стрип сцене резултира изостанком признања која аутор заслужује.

Особености свих до сада објављених Миловићевих радова јесу префињени графизам, понекад допуњен деликатним колором, те стална окренутост литератури као предлошку за стрип. Доследни наставак ових интересовања је и албум „Вадисрце” рађен по мотивима романа Бориса Вијана (1920–1959) бунтовног уметника бројних интересовања – од поезије, позоришта апсурда, бизарних проза, кримића који су узнемиравали јавност (и изазвали судски процес против романа „Пљуваћу по вашим гробовима” из 1946, који је представљен као Вијанов превод дела непостојећег америчког писца Ворнера Саливена), преко компоновања шлагера, публицистике, превођења научне фантастике до виртуозног свирања цез трубе.

Вијан је живео бурно, без калкулисања, непрестано изазивајући сопствену (прерану) смрт.

Низ црвену реку људског стида

„Вадисрце: по мотивима истоименог романа Бориса Вијана”, аутор Ђорђе Миловић, Омнибус, Београд, 2013.

ГРАФИЧКИ РОМАН

Илија Бакић*

Роман „Вадисрце” објављен 1953. карактеристично континуирани одмак од здраворазумског, неверовање образаца и рутина понашања што, свеукупно, резултира осећајем зачудности, лакоће и вртоглавице изазване помањкањем препознатљивих тачака ослоњања односно свеприсутним лудизмом који се испуњава и задовољава чистом игром слободе стварања заплета и (лажних) расплета.

„Вадисрце” прати Жакмора који долази у неименовано село, варошицу на обали мора и, крећући се кроз њега, упознаје бизарност такозваних обичних, свакодневних, наизглед тривијалних ствари. Иза фасада пасторалне провинције крију се, међутим, нефункционалне породице, продаја стараца на тргу (робова?), паганско подсмевања свештенику, страшни обичај поткивања деце јер њихова мајка одбија да их пусти у свет за који су створени. Но, како се нова снага не може зауздати, деца ће и духовно и телесно излетати из гнезда затвора све док, у отвореном финалу албума, не буду жива зазидана у стаклену коцку из које, на први поглед, нема изласка а у њој нема живота.

Врхунац свеколике бизарности је црвена речница стида и срамоте која тече кроз насеље и у коју

мештани бацају трупла или делове тела оних који им више нису потребни! Одатле их зубима – и само зубима – вади и односи несретник Слава који је обдарен и проклет способношћу да саосећа и пати за друге. Са своје стране ни странац Жакмор није без грехова и амбиција – он је „потрошач нарави” и трага за местом где ће спроводити своје идеје „психоанализовањем” људи. После седам година, три месеца и два дана без икаквих резултата, Жакмор ентузијазам нестаје и он схвата да је управо стид најраспрострањенија људска емоција па постаје Славин наследник у чишћењу реке стида.

„Вадисрце” је вишеслојна прича, којој тежиште није на акционим сценама већ на алегоријама и алузијама па, због свега тога, захтева прецизан, сугестиван и промишљени визуелни

(об)лик. Миловић цртеж своди на дрхтави кроки прекривен прозирном воденом бојом што му дарује заводљиву лакоћу коју и Вијанова прича носи. Кадрирање и монтажа табли те честе измене ракуса додатно онеобичавају и потцртавају зачудну атмосферу. Речју, Миловићева рафинирана интерпретација Вијановог „Вадисрца” зрело је и убедљиво уметничко дело.

*Књижевник из Вршца

